

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

ОВЛАСТЯВАНЕ НА СЕМЕЙСТВА

Веселина Тинчева,
специалист по социални дейности
Димана Митева
психолог

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Фондация Карин дом и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.“

Цели

Защо сме тук?

За да разберем:

- Що е застъпничество?
- Какво е овластяване?
- Застъпнически опит на Карин дом
- Инструменти за застъпничество
- Родителски групи
- Предучилищно образование

За да обменим:

- опит и идеи
- научени уроци и спечелени битки

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

- Серия от целеви действия, които група от хора предприемат заедно в поддръжка на обществена кауза или тема
- Действията целят получаване на подкрепа за тази кауза и намиране на решения на даден проблем

Кой се застъпва?

- Заинтересованите от решението на проблема – НПО, специалисти, групи, родители
- Не могат самостоятелно да разрешат проблема

Какви са целите?

- Запознаване на обществото и взимашите решения за специфичен проблем
- Повлияване на взимашите решения в определена посока
- Промяна на законодателство
- Защитаване на права или ползи
- Предлагане на конкретно решение за определен проблем

Кой взема решения?

- Политици
- Държавни служители
- Професионални организации
- Бизнес
- Донорски организации

Проект "Трансфер на практики за подобряване подкрепата за деца със специални нужди и техните семейства за приобщаващо образование", финансиран от Фонд Активни граждани.

ЗАСТЪПНИЧЕСТВОТО Е:

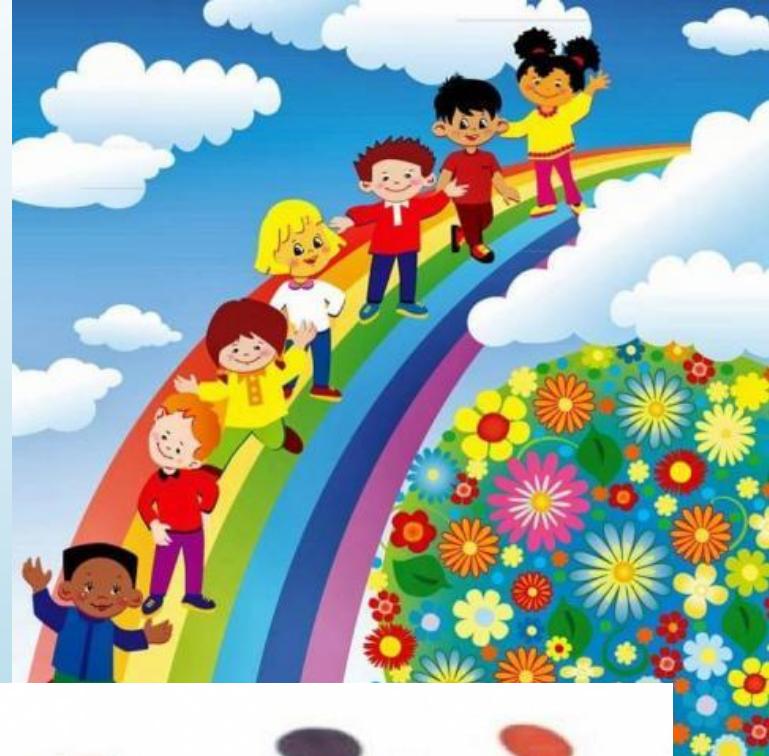
- Дълъг процес
- Цели решаването на важен обществен проблем
- Цели да повлияе на хората, които могат да вземат решения
- Включва подкрепа от различни обществени групи

ЗАЩО СЕ НУЖДАЕМ ОТ ЗАСТЪПНИЧЕСТВО?

Застъпничеството помага на децата!
Хората могат да променят законите
и правилата!

Застъпничеството е нещо
нормално, то е наше право!
Политиците имат нужда от нашия
опит!

Променя света към по-добро!

ОВЛАСТЯВАНЕ НА СЕМЕЙСТВОТА

Взаимодействие със семейства по начин, по който те поддържат или придобиват чувство за контрол върху живота на тяхното семейство и отдават положителните промени, които са резултат от ранна интервенция, на своите собствени силни страни, способности и действия.

МакГОНИГЕЛ и др., 1991

ПРЕДИМСТВА НА ОВЛАСТЯВАНЕТО

Семействата се чувстват управляващи, вземащи решения и избиращи по отношение на практиките, подкрепата и ресурсите, които са подходящи за техните семейства

Автономността на семейството е запазена или повишена

Активно участие на семейството в предоставените възможности

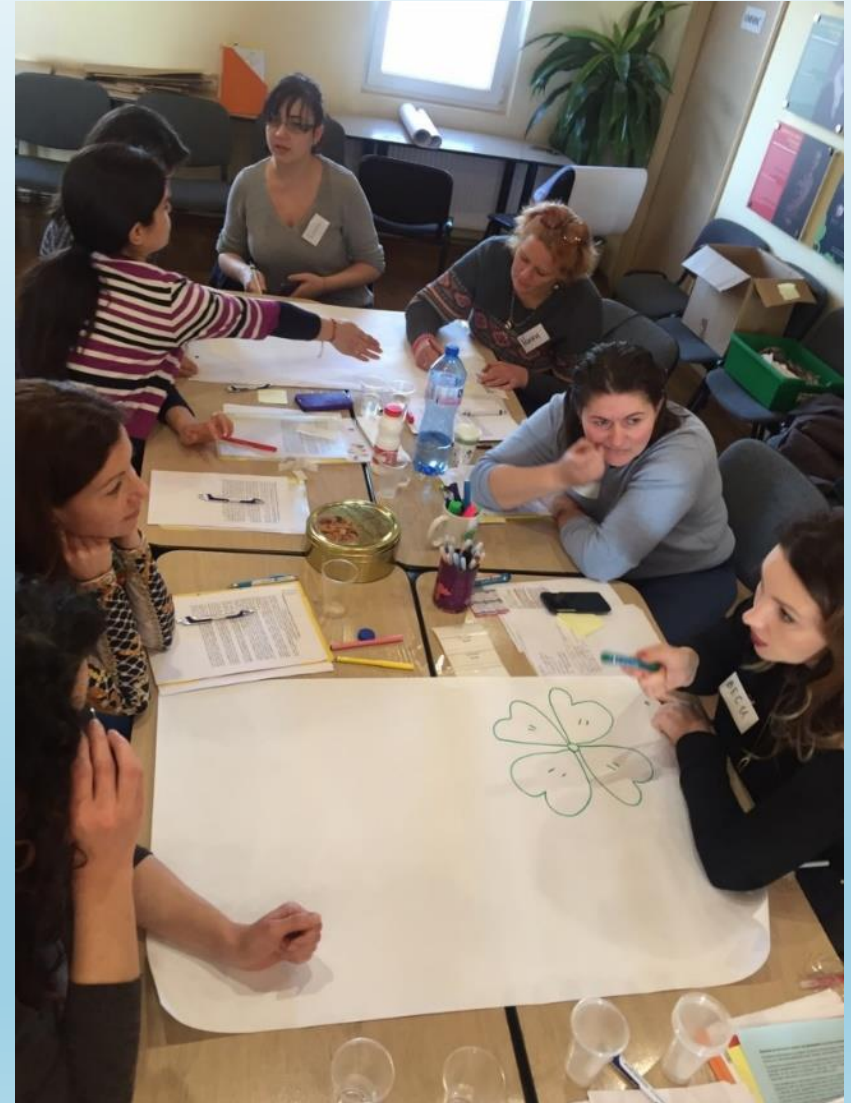
КАК СПЕЦИАЛИСТИТЕ УЧАСТВАТ И ПОДПОМАГАТ ПРОЦЕСА НА ОВЛАСТЯВАНЕ?

- Участие на родителите в терапевтичния процес - партньорство, терапия, обсъждане на цели;
- Обучения за родители на теми, свързани с подкрепа и стимулиране на детското развитие;
- Родителски групи за взаимопомощ и подкрепа – повишаване разбирането и участието в детското развитие, споделяне на чувства, емоции, опит. Предразполагаща среда от съмишленици;
- Участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване образователните компетенции на родителите – Център за професионално обучение;
- Подкрепа на родителски организации;
- Разпространява добри практики – обучения на специалисти от ДГ, центрове;
- Мнения, Бележник;

ПОДКРЕПА ЗА ОВЛАСТЯВАНЕТО, ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

- Свързване на семейства с други семейства – Групи за взаимопомощ и подкрепа, Родител за контакт
- Създаване на семейни мрежи и помощ от семейства за семейства
- Осигуряване на информация относно увреждането
- Установяване на общи проблеми
- Установяване на положителни модели за подражание
- Развиване на умения

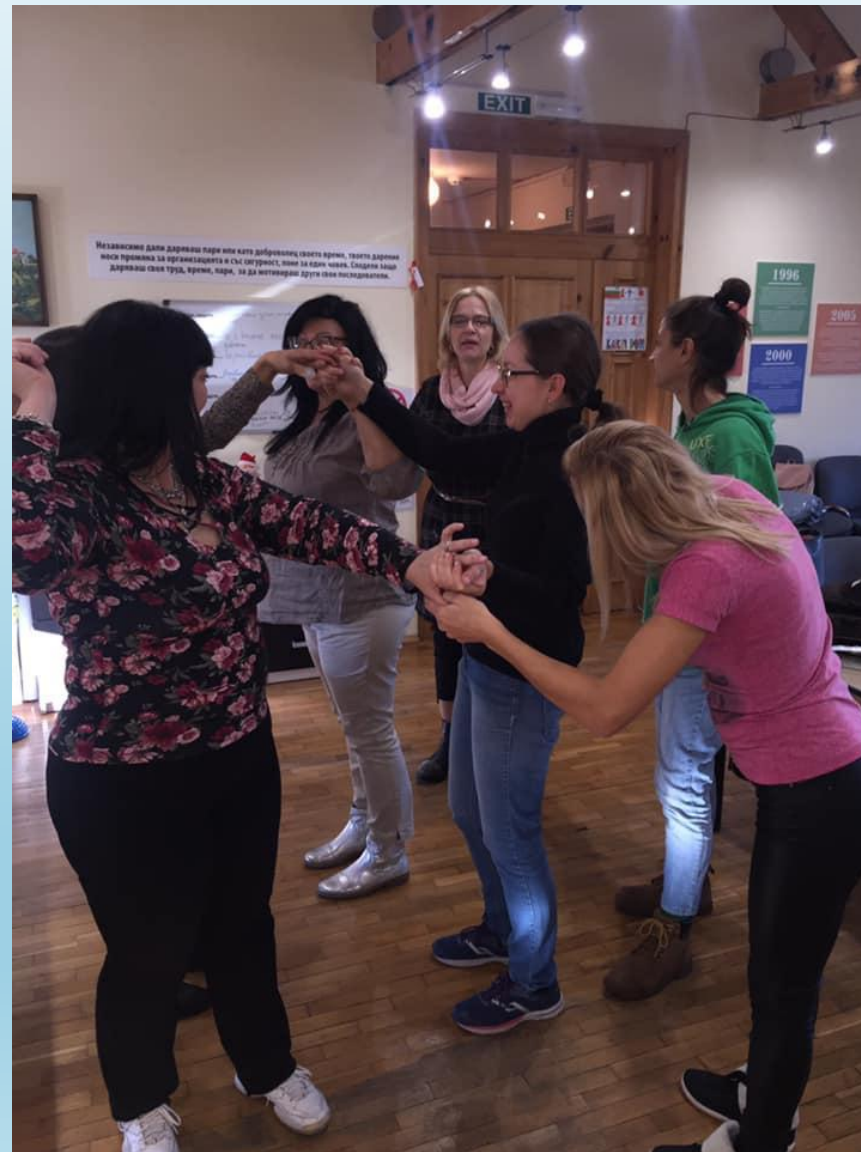
Проект "Трансфер на практики за подобряване подкрепата за деца със специални нужди и техните семейства за приобщаващо образование", финансиран от Фонд Активни граждани.

ОВЛАСТЯВАНЕ НА СЕМЕЙСТВОТО

Семейството:

- ❖ Поема отговорност за своето дете
- ❖ Знае, че информацията е власт
- ❖ Има достъп до точна информация
- ❖ Вярва в силните страни/дарбите на детето си
- ❖ Вярва, че промяната е възможна и набелязва пътя до нея
- ❖ Има мечти за бъдещето на детето си
- ❖ Развива своите умения и знания
- ❖ Търси ментори
- ❖ Се свързва с други /партньорства и коалиции/

ИМА ИЗХОД ОТ ВСЯКА ТРУДНА СИТУАЦИЯ

„Аз тук се научих да защитавам интересите на детето си в образователната институция – детската градина. Ако не бяха другите майки – синът ми щеше да ходи до обяд. Викаха ме да си го прибирам вкъщи в 12:00 часа, защото ползвал памперс. Не го включвах в тържествата и също ме викаха да си го взема“.

Майка на дете със специални потребности

ЛИЧНИ ИСТОРИИ

Истински житейски преживявания се превръщат в мощен инструмент за промяна.

Помагат на хората да се свържат с проблемите на реални личности

Дават информация, която не може да се представи в схеми и диаграми

Докосват „сърцето“, като карат „главата“ да се заслуша

Създават връзки, печелят съмишленици, дарители

ЕЗИКЪТ, ЗАЧИТАЩ ЛИЧНОСТТА

„Разликата между почти правилната дума и правилната дума е като разликата между светулката и светкавицата“

Марк Твен

ЗАЩО ДУМИТЕ СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ?

Определят как децата възприемат себе си и как изглеждат в очите на другите

Създават реалността, която виждаме

Определят рамката на възприятието, което правителството и формиращите политиката имат за проблемите

- Всички деца имат право да растат в безопасна семейна среда, обградени с обич и да имат пълен достъп до образователни, социални услуги и услуги в общността.
- Детето има право да бъде отглеждано и възпитавано по начин, който да осигурява неговото нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

КАРТА „КОЙ СЪМ АЗ?“

Кой съм аз?

Аз съм

Аз съм...

Моето
семейство

Аз съм

Какво ме разстройва ?

Успокоявам се,
когато

Как общувам?

- * Разбирам
- * Говоря

Не харесвам

Обичам да ям

Какво обичам да
правя?

Какво не обичам
да правя?

Аз мога

Аз съм...

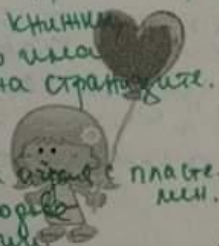
Моята
HAPPY Мисла

Как общувам?

- * Разбирам всичко, което ми се казва.
- * Говоря - понякога бързо и по бебешки, особено когато съм притеснена и се страхувам. Правя кратки изречения.

Какво обичам да правя?

Обичам да играя с чукци, плюшени играчки или (храня ги, ролеви игри).
Разглеждам книжки, говоря какво има изобразено на страниците.
Обичам да рисувам с пластилин, да лепя плакати и златен гуду.

Моето семейство:

Мама
Тате
Баба
Дядо
Баба
Светлана

Какво не обичам да правя?

Не умея добре да рисувам и отговарям (нямат търпение да довърша докрай в часкан).
Не мога да стоя дълго на едно място. Не владея добре емоджиците си.

Какво ме разстройва?

Сирах ме е аш мъже, трудно ме да ми хората в осяте.
Понякога силно се смей или плаха без видима причина. Обичам си дърехите (или коралките) и искам да стоя гола.

Обичам да ям

Мамин алергия и ми гнусят пакетога, яйца, мляко и не мога да ям много от обичаните неща. Не съм капризна и съм всичко друго.

Не харесвам

само чушки и зеле

Аз мога

Мога да си облекам бельо и панталон, с помощта бива и бивам (пантофите са по-лесни). Храня се с една чаша вода от чаша, лепя изрязани картини по мога. Развивам се бързо и често не довършвам дейността. Когато съм синовитна се сирахам добре с всички.

ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ

- Закон за училищно и предучилищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование

<https://www.mon.bg/bg/7>

ПРИСЪСТВИЕ И УЧАСТИЕ НА РОДИТЕЛИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- **Наредба №5 от 3 юни 2016г. За предучилищното образование /доп. ДВ бр 95 от 6.11.2020г.**

Чл. 37. (1) Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

(2) Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 38. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и училището и мотивация за учене.

(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Детската градина изработва и прилага модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина, който е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Моделът по ал. 2 задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- (3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.)
Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето, като родителите избират вида на организацията на предучилищното образование по чл. 14

Хранене / Диети

Организиране хранене на деца със специфичен режим на хранене приети в детските градини на Община Варна

Директорът на детската градина получава от детето на родителя Протокол за оценка на диетичния режим при деца със специални нужди към Втора детска клиника МБАЛ Св. Марина, гр. Варна, с председател доц. М. Георгиева, дм. педиатър, детски гастроентеролог. Комисията е разгледала документите представени от родителите и според анамнестичните, клиничните и лабораторни данни е определила съответния режим на хранене и е утвърдила четири режима на хранене

- безглутенов
- безказеинов
- безглутенов и безказеинов
- безглутенов, безказеинов, без риба, цитруси, яйца

Проект "Трансфер на практики за подобряване подкрепата за деца със специални нужди и техните семейства за приобщаващо образование", финансиран от Фонд Активни граждани.

ПАРТНЬОРСТВОТО МЕЖДУ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ И СЕМЕЙСТВА Е НАЙ-ЕФЕКТИВНО, КОГАТО СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С :

Открито общуване

Равнопоставеност

Доверие

Уважение

Семействата са овластени, информирани, мотивирани

«Работата в екип помага на всички страни да бъдат наясно с приоритетите, по които се работи, с подходите към тях и с конкретните си отговорности. Това улеснява терапевтичния процес и води до по-бързи и трайни резултати.»

Преход от детската градина към училище

- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението по ал. 1 са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2019 г.) При постъпване в първи клас родителите задължително предоставят копие от удостоверението за задължително предучилищно образование на директора на съответното училище, ако детето е било включено в задължително предучилищно образование.

Време за дискусия и въпроси

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Благодарим
за
споделеното
време!

Проект "Трансфер на практики за подобряване подкрепата за деца със специални нужди и техните семейства за приобщаващо образование", финансиран от Фонд Активни граждани.